

Cinayetin mirası

İnayet Esen, Arşimidis Şirketi'nin sahibi Yorgi Papadopoulos'u tanımasaydı ne esrarengiz kaybolma olayıyla de trilyonluk mirasla ilgisi olacaktı. 20 yıldır bir dedektif gibi iz sürdü, kanıtlar topladı, yüzlerce yetkiliyle görüştü. İlk kez 2000'e *Doğru*'ya askeri yönetimlerin, sivil hükümetlerin, askerlerin, polis ve MİT'in karıştığı olayları şaşırtıcı öyküsünü anlattı.

Cağaloğlu'nda doktorluk yapan emekli albay Hayri Esen'e gelen bir madam sanıdan kıvranıyordu. Zona olmuştu. Doktorun eşi İnayet Esen de muayenehanedeydi. Madam'ı içeriye alıp tedavisini yaptılar. Mösyö ise dışarda bekliyordu.

Madam ve Mösyö, üç-dört gün sonra ellerinde bir Madlen çikolatayla doktora teşekkür ziyaretine geldiler. Yıl 1963.

Esen ailesi, Madam'ın adının Afrodit Papadopoulos, Mösyö'nün adının Yorgi Papadopoulos olduğunu öğrenmişlerdi. Böylece tanışan Esen ve Papadopoulos ailesi birbirlerine gelip gitmeye ve görüşmeye devam ettiler. Ta ki, 1963 yılında Yorgi ve Afrodit Papadopoulos'un esrarlı bir biçimde ortadan kayboluşuna dek...

Yorgi Papadopoulos'un ölüm olayı Milli Güvenlik Konseyi döneminde Orgeneral Haydar Saltık'ın emriyle MİT tarafından araştırılmış ve Mehmet Eymür'ün hazırladığı MİT Raporu'nda da yer almıştı. Raporda, Papadopoulos'un Vural Arıkan, Erdoğan Demirören, Adnan Başer Kafaoğlu ve Necdet Çobanlı tarafından kravatla boğularak öldürüldüğü iddia edilmişti. Bu büyük itham adı geçenler tarafından yalanlandı.

13 Aralık 1967 tarihinde *Hürriyet* gazetesinde yer alan bir haber de kafaları iyice karıştırmıştı: "Arşimidis müesseselerinin sahibi, Yorgi Papadopoulos geride 300 milyon liralık bir miras bırakarak 8 gün önce Cenevre'de bir ameliyattan sonra ölmüştür. Zürih'te toprağa verilen işadamının ölümü kendisini tanıyan bütün çevrelerden saklanmış ve bilgi verilmemiştir. Rum asıllı Türk uyruklu Yorgi Papadopoulos'un tek varisi olan karısı, Yunanistan'a giderek Atina'ya yerleşmiştir."

İnayet Esen, karı koca Papadopoulos'un ortadan kayboluşunu bir türlü unutamıyor. Miras olayına nasıl karıştığını da şöyle anlatıyor: "Bizim şirketle hiçbir ilgimiz yoktu. 1970 yılında kocamı, 1972'de oğlumu kaybettim. Acılı, üzün-

İNAYET ESEN 2000'E DOĞRU'DA

tülü, perişan bir durumdayım. Bir gün yolda giderken Sıtkı'ya (Sıtkı Arabulan) rastladım. Kendisini Mersin'den tanırdım. Karısı, Yorgi Amca'nın sonradan müslüman olan kardeşi Panayot'un kızıydı. Mösyö Yorgi'nin ölümünden sonra nüfus kütüğünden belgeleyerek yasal mirasçı olmuşlardı. Ancak bir türlü işlerini halledemiyorlardı."

İnayet Hanım, kocasının dostları aracılığıyla Yorgi Papadopoulos'un mirasçılarına yardımcı oluyor; bir süre sonra da İstanbul'daki veraset işlemlerini takip etmek için tam yetkili kılınıyordu. O gün, bugün Agatha Christie'nin romanlarındaki Bayan Murphy gibi iz sürüyor ve Devlet'in bütün kademelerindeki yüzlerce yetkiliyi bugün trilyonlarla ifade edilebilen "asrın mirası" için harekete geçiriyordu.

Arşimidis Olayı yıllardır gizini koruyor. Bugüne değin en kapsamlı yayın Adana'da çıkan yerel haftalık *Pazartesi* gazetesinde Erol Erk imzasıyla yapıldı. Gerçek mirasçıların tayin edileceği dava ise 24 Ocak 1989 tarihine bırakıldı.

Olayın kahramanlarından İnayet Esen 2000'e *Doğru*'ya ilginç açıklamalarda bulundu.

— Papadopoulos'ların öldürüldüğünü ve kimlerin öldürdüğünü nereden bili-

yorsunuz?

— Ben bu miras işlerini takip eden bir MİT yetkilisi söyledim. Kiralattıklar, Yorgi'yi arabasının içinde kilitliyle ya da kaşkoluyla boğmuşlar, sonra da götürüp Halkalı'nın yukarı kısmına da bir mağarada üzerine benzin dökmüşler. Afrodit'i de öldürüp atıyorlardı. O MİT yetkilisi arkadaşım söyledi. Vilayet'te bu konuyla ilgili bir delil varmış.

— Öldürenlerin ve öldürtenlerin kimler olduğunu da söyledi mi?

— Avukat Şükran Ergin, şirketin mali konularıyla ilgileniyordu. Necdet Çobanlı ise hukuk müşaviriydi. Aralar Basilet Erdem'i de aldılar. Yorgi Papadopoulos öldüğünde şirketin varislerini taya çıkmayacağını düşünüyorlardı. Her birinin her biri değişik konularda uzman. Basilet Barem kiralık katilleri tuttu. Katiller ise Erdoğan Demirören ve İsmail Ko adlı bir elektrikçi.

Olayı öğrendikten sonra Cenevre Masası Şefi Ahmet Ateşli'ye gittim. Aliko'nun da, Demirören'in de ifadesini alınsın dedim. Ahmet Ateşli beni bilgilendirdi: "Kaç sene önce bir gâvur ölümüne sana mı kaldı onların cenazesini yaptırmak. Tuttuğum gibi içeri atarım" dedi.

—Konsey'e başvurularınız var, bu mektuplarınız, yetkililerle yüz yüze görüşmeleriniz..

—Ondan önce İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Üruğ Paşa'yla görüşmek istemişim. Sadettin Tantaneli Şükrü Balcı'nın yardımcısı olarak tanıştıkları Haşim Bey, beni Selimiye'ye götürüp Cemal Demirtel adlı bir komutan yardımcısı ile tanıştırdılar. Balcı'nın gelmişti İstanbul'a. Emin Albay'ın da vardı Cemal Paşa. "Hanımı komutanla görüştürün" dedi. İşte orada Haşim Bey, Emin Albay'ın koluna girip bazı şeyler söyledi. Sonra dönüp bana "Üruğ Paşa'ya başka bir gün anlatırsınız, bugün çok işi var" dedi. Haşim Bey, işi Şükrü Balcı adına halletti. Arşimidis Şirketi'yle ilgili MİT Raporu'nda da çok şeyi değiştirip kendi yazdığını söyledi. Olayda çok rüşvet döndü.

—Konsey'e başvurularınız nasıl oldu?

—Ben üç defa Milli Güvenlik Konseyi'ne dosya götürdüm. İlk götürdüğümü Saim Karabiber aldı. İkinci dosya karışıklığa geldi. O arada Adnan Başer Kafaoğlu, Konsey danışmanı olmuştu. Genelkurmay'a gittim, Konseyi sıkıştırdılar. Tümgeneral Rıza Öncü vardı, dosyayı gözden geçirmesi için Kafaoğlu'na veriyor. Kafaoğlu, dosyayı okuduktan sonra doğru Demirören'e geliyor, burada ne yapıyorsa artık şirketin yüzde 20'sine ortak oluyor. MİT Raporu'nda şirketle ilgisi olmadığını söylerken yalan söylüyor. Evet, önceden, cinayetten haberi yok. Ama sonradan da bu şirkete ortak olduğu kesin.

—ANAP döneminde de girişimleriniz var..

—Barlas Doğu'ya müracaat ettik. Hükümetten ilgi bekliyorduk. Sonra bize İzmir Milletvekili Özdemir Pehlivanoglu'nu buldu. Pehlivanoglu ile Doğu'nun yazıhanesinde buluştuk. Oraya gittim ki ne göreyim, Kaçakçılık Daire Başkanı Atilla Aytek ve Merkez Mali Şube Müdürü Faruk Metin beni bekliyorlar. Biz konuşurken Atilla Aytek ayağa kalktı, gümüş rengi bir tabanca çıkartarak Barlas Doğu'ya, "Kaç tane sarjör istersin abi, bende mevcut" dedi. Faruk Metin de tabanca çıkarttı. Kim adına yaptıklarını bilmiyorum, ama amaçları kesinlikle beni bu davadan caydırmaktı. En sonunda patladım ve Aytek'e, "Oğlum, siz bu silahlarla yeni oynuyorsunuz galiba. Kadınlara silah göstermek marifet değil" dedim.

—Bir de Mafya babalarına gidiyoruz.. Nasıl oldu bu?

—Avukatlarımızdan biri Yorgi'nin mirasçısı Utkı'yı ve beni Kürt İdris'e götürdü. Mecidiyeköy'de bir araba garajında görüştük. Dünder Kılıç da oradaydı. Bizim sorunumuzu dinleyip "Havadan mirasın üstüne oturmak nasıl olurmuş" dediler. Dünder'la İdris kalkola girip yürüyerek aralarında konuşular. Tahsilat yapsalardı yüzde 10 verecektik. Ama onlar Erdoğan Demirören'den peşin almayı tercih ettiler ve bize yardımcı olmadılar. Duyduğuma göre 300 milyon lira almışlar.

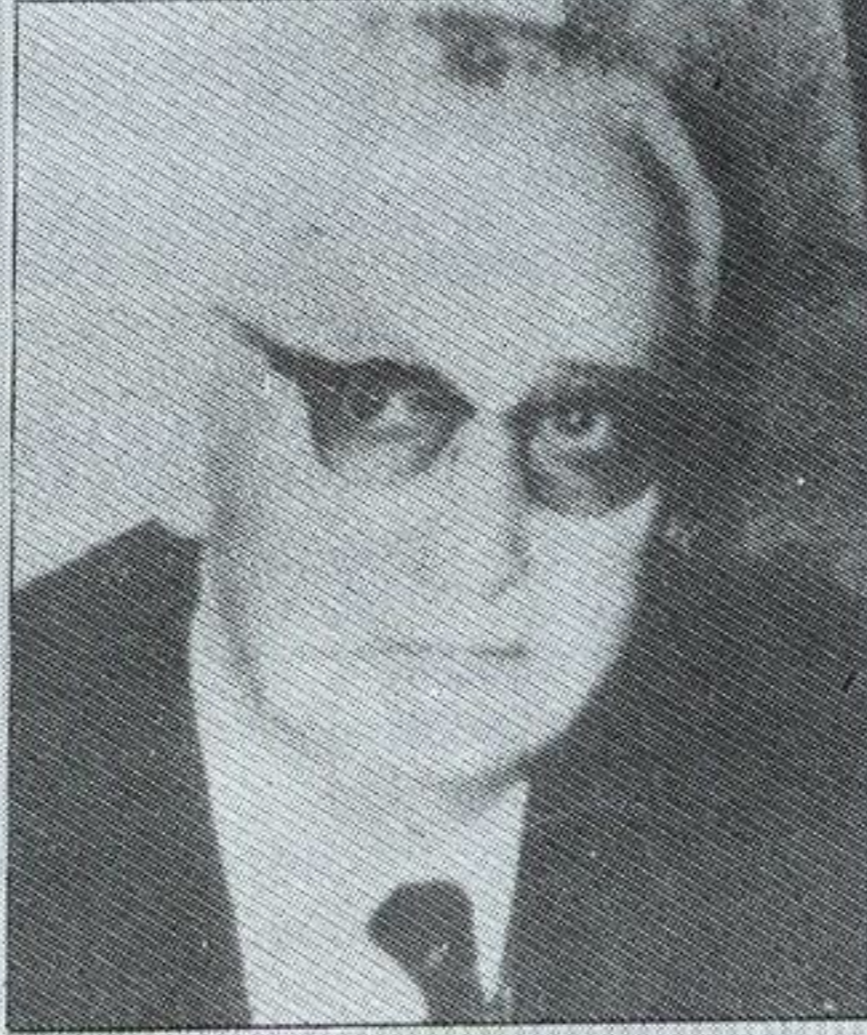
—Dönemin Emniyet Genel Müdürü Saffet Arıkan Bedük'le nasıl tanıştınız?

—Aradan birkaç gün geçti, Ankara'da Gülseren sokakta bir otelde kalıyorduk. Saffet Bey bizi aradı, avukatların yanında buldu. "Hanımefendi, sizinle bir mesele hakkında görüşme yapmaktayım" dedi. Emniyet Genel Müdürlüğü'ne gittiğimde kimseyi kabul etmemiş ve beni bekliyordu. Amacı Arşimidis Olayı'yla ilgilenmek değildi.

PORTRE: Yorgi Papadopoulos

Faytonculuktan Onassis'liğe

1960'ların mültimilyoneri Yorgi Papadopoulos "Türkiye'nin Onassis'i" olarak da anılıyordu. O'nun için "Vehbi Koç'tan sonra Türkiye'nin en zengin adamı" diyenler vardı. Türkiye'deki şirketlerinin yanı sıra Yunanistan'da da gemilere, topraklara sahipti. Niğde'nin Rumlarından. Mina Papadopoulos adlı orta halli bir Rum çiftçinin ikisi erkek, üç çocuğundan biriydi. 10 yaşında İstanbul'a gelmiş, lise öğrenimini burada tamamlamıştı. Fayton parçacısının yanında iş hayatına atılmış ve 1930'larda Arşimidis Şirketi'ne memur olarak girip bisiklet parçaları satmaya başlamıştı. Zamanla ortak olmuş, bir süre sonra da İdare Meclisi Başkan-

Vergi kaçakçılığını ayarlayan adamların listesini Barlas Doğu'ya vermiştim. Doğu da Bedük'e vermiş. Bedük benden vergi kaçakçılığı konusunda neler bildiğimi öğrenmek istiyor, Barlas Doğu'ya verdiğim dosyanın içinde birçok kişinin canını yakacak çok önemli olaylar vardı. Ben dosyayı Bedük'ten istedim, "Barlas Bey'den alın" dedi. Barlas Bey'e gittim o da vermedi. Böylece vergi kaçakçılığını önlemeye yarayacak kilit adamların listesini ve olayları içeren dosyayı aralarında hallettiler.

—ANAP'lı milletvekilinin avukatlığı bir işe yaradı mı?

—Biz bunlara bankada bulunan 120 milyar lirayı almaya çalışırken bir çare olarak başvurmuştuk. Aldık, alacağız dediler, beni kandırdılar. Parayı kendileri çekip paylaşmışlar. İşin içinde Kaya Erdem bile var. Atilla Aytek de bu yüzden tehdit etti. Eski CHP'li Mustafa Kaptan'la Atilla Aytek beraber ça-

lığı'na getirilmişti. Arapça, İngilizce, Fransızca ve Almanca bilen Papadopoulos daha sonra şirketin tek sahibi olmayı da başaracaktı.

Afroditi'den doğan iki çocuğundan birini ağır bir hastalık sonucu, diğerini de bir kaza sonunda kaybetmişti. Sonradan müslüman olup adını değiştiren kardeşi Panayot'un çocukları varis olarak ortaya çıkana kadar da Yorgi'nin yakınları olduğundan kimsenin haberi olmayacaktı.

Yorgi Papadopoulos'un İsviçre'de öldüğünü açıklayan FIFA'nın tek Türk üyesi ve Arşimidis'in hukuk müşaviri Avukat Necdet Çobanlı, şirketin İdare Meclisi Başkanı olduğunu 16 Aralık 1967 tarihli *Son* gazetesinde duyuruyordu. Çobanlı, otomobil, traktör ve kamyon şanzıman fabrikası kuracağını da aynı gazetede belirtiyor ve Yorgi Papadopoulos'un fotoğrafı önünde gazete poz veriyordu. Artık, şirketin tek yetkilisi oydu. Daha sonra Amerika'ya yerleşti. Yorgi'nin ölümü ise esrarını korudu ve Necdet Çobanlı tarafından yaşadığı iddia edilen Yorgi'nin eşi Afrodit Papadopoulos'u da bir daha gören olmadı.

Yorgi Papadopoulos, ardında 3 trilyonu bulan bir miras bıraktı. Bu mirasın kavgası şirket yöneticileri ve gerçek varisler arasında 20 yıldır sürüyor.

lıştı bu işte. 120 milyarımız Merkez Bankası'nda yok oldu. Kim ne kadar aldı bilmiyoruz.

—Başka kimlerle ilişki kurdunuz?

—Mustafa Ercan var, hani şu hayali ihracat yaptığı için tutuklanan MİT görevlisi. Bu MİT Raporu yeni yayımlanmıştı, o zaman tanıdım onu. Kapa-lıçarşı'da kuyumcu Mehmet Utku'nun aracılığıyla Rapor'u istedim. Adımın nasıl geçtiğini öğrenmek için. Şükrü Balcı'nın MİT'çi avukatları Mete ve Necdet'le bu Mustafa Ercan birlikte çalışıyorlardı. Şükrü Balcı, bunlar aracılığıyla Arşimidis hakkındaki MİT raporunda olayın yönünü değiştirtti.

—Şimdi efendim, siz bu mirastan ne kadar alacağınızı tanmin ediyorsunuz.

—Temettüleri bize ödenirse payımıza düşen 400 milyar lira. Devlete ödenirse üç katı. Özal bize yardım ederse hepsini teslim edeceğim.

İRFAN TAŞTEMUR